EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.12.22.
COM(2010) 779 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásáról

SEC(2010) 1589 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásáról

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítését szolgáló hatékony eszközök alapvetőek az innováció és az alkotótevékenység előmozdításához. A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK irányelv összehangolja a jogtulajdonosok és a hatóságok rendelkezésére álló minimális eszközöket, amelyekkel küzdhetnek a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértése ellen. Az irányelv ezenfelül létrehozza a nemzeti hatóságok közötti és a Bizottsággal folytatott információcsere és igazgatási együttműködés általános keretét.

Az irányelv hatásának első értékeléséből kiderül, hogy az elfogadása és a tagállamokbeli végrehajtása óta figyelemreméltó fejlődés történt. Az irányelv magas színvonalú európai jogi standardokat alkotott a független jogrendszerek által védett különböző típusú jogok (úgy mint szerzői jog, szabadalom, védjegyek és formatervezési minták, de a földrajzi jelzések és a növénynemesítők jogai is) érvényesítésére.

Mindazonáltal az érvényesítési eljárások általános javulása ellenére a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésének puszta nagyságrendje és pénzügyi értéke is riasztó. Ennek egyik oka az, hogy az internet eddig nem látott mértékben növelte a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésének lehetőségeit. Az irányelv megalkotásakor még nem tartották szem előtt ezt a problémát.

További, esetlegesen különleges figyelmet érdemlő kérdés az olyan ideiglenes és óvintézkedések alkalmazása, mint az eltiltó határozatok, a bizonyítékok gyűjtésére és biztosítására irányuló eljárások (beleértve a tájékoztatáshoz való jog és a magánélet védelme közötti kapcsolatot), a különféle kiegészítő intézkedések jelentésének tisztázása, beleértve a megsemmisítés költségeit, és a kártérítés kiszámítását.

TARTALOMJEGYZÉK

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ 2

1. Bevezetés 3

2. A jogérvényesítésről szóló irányelv célkitűzései 5

3. A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok hatékonyabb védelméhez és a belső piac jobb működéséhez pontosításokra lehet szükség 5

3.1. A digitális környezet sajátos kihívásai 5

3.2. Az irányelv tárgyi hatálya 6

3.3. A közvetítő fogalma és az eltiltó határozatok végrehajthatósága 6

3.4. A tájékoztatáshoz való jog és az adatvédelmi törvények közötti egyensúly kérdése 7

3.5. A kártérítések kompenzáló és elrettentő hatása 8

3.6. Kiegészítő intézkedések 8

3.7. Egyéb kérdések 9

4. Következtetés 9

1. BEVEZETÉS

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítésének hatékony eszközeit alapvetően fontos megtalálni az innováció és az alkotótevékenység előmozdítása érdekében. Ez a jelentés tartalmazza a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK irányelv[1] (a továbbiakban: az irányelv) végrehajtásának és hatásának első értékelését. Az értékelést az irányelv 18. cikke írja elő és alapjául a fejlemények Bizottság általi értékelése és a tagállamoktól kapott nemzeti jelentésekben lévő visszajelzések szolgálnak, amelyek az ipar, jogi szakemberek, fogyasztóvédelmi egyesületek és más érdekelt felek véleményét tükrözik.

A kapott információból arra lehet következtetni, hogy az irányelv jelentős és pozitív hatással volt a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmére az európai polgári jogban. Az irányelv a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítése számára egyértelmű keretet hozott létre, amely a nemzeti határokon átívelően nagyjából összehasonlítható védelmet biztosít. Különösen a szerzőség vagy jogosultság vélelme (5. cikk), az információgyűjtés keretében történő „mintavétel” lehetősége (6. cikk), a bizonyítékok biztosítását szolgáló ideiglenes intézkedések (7. cikk) és a közvetítők elleni eltiltó határozatok lehetősége (9. és 11. cikk) segített abban, hogy az Unióban hatékonyabbá váljon a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítése.

[1] HL L 157., 2004.4.30., 16. o.

Mindazonáltal amiatt, hogy számos tagállamban későn ültették át az irányelvet (az átültetési folyamat nem fejeződött be 2009-ig)[2], az irányelv alkalmazásával kapcsolatos tapasztalat korlátozott, és csak néhány bírósági ügyről érkezett jelentés. A Bizottság ezért nem tudta elvégezni az irányelv innovációra és az információs társadalom fejlődésére gyakorolt hatásának kritikus gazdasági értékelését, amint azt az irányelv 18. cikke előírta.

Ezen korlátok ellenére az irányelv hatékonyságának erre az első értékelésére éppen megfelelő időben kerül sor. A nemzetközi szervezetek és az ipar által végzett számos tanulmányból kiderült, hogy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértése jelentős szintet ért el, és néhány termék veszélyezteti a fogyasztók egészségét és biztonságát[3]. Erre reagálva a Bizottság az elmúlt két évben két közleményt fogadott el[4]. A második többek között felállította a hamisítás és termékkalózkodás európai uniós megfigyelőközpontját, amelynek célja a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésével kapcsolatos ismeretek növelése és egy olyan platform létrehozása, ahol a nemzeti hatóságok és az érdekeltek képviselői megoszthatják a bevált gyakorlatokkal kapcsolatos ötleteiket és szakértelmüket, közös érvényesítési stratégiákat dolgozhatnak ki és ajánlásokat tehetnek a döntéshozóknak. A közleményeket két tanácsi állásfoglalás[5] követte, amelyek támogatták a Bizottság politikáját. Az Európai Parlament által elfogadott jelentés szintén támogatta a szakpolitika megerősítését, beleértve a hamisítás és a termékkalózkodás elleni küzdelem erős jogi keretét[6]. A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok EU-n kívüli megsértése szintén jelentős problémaforrás. Ezekkel a Bizottság többféle módon foglalkozik, például a kétoldalú kereskedelmi megállapodásokba nagyratörő fejezeteket szúr be a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokról és részt vesz nemzetközi kezdeményezésekben, például az ACTA-megállapodás (a hamisítás elleni kereskedelmi megállapodás) folyamatban lévő megtárgyalásában[7].

Az elemzésből kiderül, hogy az irányelv bizonyos rendelkezéseit, köztük a más irányelvekkel való kapcsolatot a különböző tagállamok eltérően értik, és ez **a gyakorlatban különböző értelmezésekhez és alkalmazáshoz** vezetett. Az irányelv teljes hatékonyságának biztosítása érdekében ezek a rendelkezések további pontosítást tehetnek szükségessé.

Az **internet** és a digitális technológiák egy újabb, kihívást jelentő dimenzióval bővítették a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítését. Egyrészről az internet lehetővé tette az alkotók, feltalálók és kereskedelmi partnereik számára, hogy új módszerekkel forgalmazzák termékeiket. Másrészről ez utat nyitott a jogsértések újabb formái előtt is, és némelyikükkel szemben nehéznek bizonyul a küzdelem.

---

2 Az irányelv átültetésének határideje az akkor 25 tagállam számára 2006. április 29-én lejárt. Az átültetési folyamat részletei megtalálhatók az ezt a jelentést kísérő szolgálati munkadokumentum 1. mellékletében.

3 lásd például http://www.iccwbo.org/uploadedFiles/BASCAP/Pages/OECD-FullReport.pdf; http://www.iccwbo.org/uploadedFiles/BASCAP/Pages/Building%20a%20Digital%20Economy%20-%20TERA(1).pdf.

4 A Bizottság közleménye (2008. július 16.) „Egy európai iparjogvédelmi stratégia”, COM(2008)465 végleges; A Bizottság közleménye: „A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítésének megerősítéséről”, COM(2009)467 végleges.

5 A Tanács állásfoglalása (2008. szeptember 25.) a hamisítás és a szerzői jogi kalózkodás elleni küzdelemre irányuló átfogó európai tervről (HL C 253., 2008.10.4., 1. o.); A Tanács állásfoglalása (2010. március 1.) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítéséről (HL C 56., 2010.3.6., 1. o.)

6 Az Európai Parlament állásfoglalása (2010. szeptember 22.) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítésének megerősítéséről (2009/2178(INI)), A7-0175/2010.

7 Részletesebben lásd: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:129:0003:0016:EN:PDF.

Ez a jelentés számos olyan konkrét témát vet fel, amelynél egyértelműsítésre lehet szükség, különös tekintettel arra, hogy az irányelvet hozzá kell igazítani a modern digitális társadalmat jellemző új kihívásokhoz. A jelentést bizottsági szolgálati munkadokumentum kíséri, amely további információkkal és háttérrel szolgál a megállapításokhoz.

2. A JOGÉRVÉNYESÍTÉSRŐL SZÓLÓ IRÁNYELV CÉLKITŰZÉSEI

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítésére irányuló tagállami rendszerek közötti különbségek aláássák a belső piac zavartalan működését és gyengítik az ilyen jogokhoz kapcsolódó anyagi jog érvényesülését. Ez a határokon átnyúló tevékenységek akadályoztatásához, a belső piacba vetett bizalom gyengüléséhez és az innovációra és szellemi alkotásra szánt beruházások csökkenéséhez vezet. Az irányelv közelebb hozza egymáshoz a nemzeti jog szerinti rendszereket, hogy a jogtulajdonosok és a tagállami hatóságok egy olyan minimális, de egységes eszköztárral rendelkezzenek, amellyel küzdhetnek a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértése ellen.

Az irányelv a TRIPS-megállapodás[8] szerinti polgári jogi intézkedéseket beépíti az uniós jogi keretbe. Az irányelv túlmutat a megállapodásban meghatározott minimális előírásokon, és kiterjed például a kártérítésekre, a kiegészítő intézkedésekre és a bizonyítékokra is. Ezen túlmenően az irányelv a tagállamok jogában foglalt azon legjobb gyakorlatokon alapszik, amelyek az irányelv elfogadását megelőzően a leghatékonyabbnak bizonyultak („legjobb gyakorlatokon alapuló megközelítés”). A tagállamok ki is egészíthetik az irányelvet a jogtulajdonosok számára kedvezőbb szankciókkal és jogorvoslatokkal[9]. Az irányelv ezért a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítéséhez minimális, de rugalmas keretet biztosít.

3. A SZELLEMI TULAJDONHOZ FŰZŐDŐ JOGOK HATÉKONYABB VÉDELMÉHEZ ÉS A BELSŐ PIAC JOBB MŰKÖDÉSÉHEZ PONTOSÍTÁSOKRA LEHET SZÜKSÉG

Az irányelv tagállamok általi végrehajtásának elemzéséből kiderül, hogy az irányelv szilárd alapot biztosít a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítéséhez, de szükség lehet bizonyos pontosításokra a félreérthetőség elkerülése és avégett, hogy az irányelv igazodjon a különösen a mai digitális környezet által támasztott új kihívásokhoz.

3.1. A digitális környezet sajátos kihívásai

Az internet többcélú jellege miatt könnyű a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésének széles skáláját elkövetni. Előfordul, hogy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat sértő árukat kínálnak eladásra az interneten. A keresőmotorok gyakran lehetővé teszik a csalók számára, hogy törvénytelen értékesítési vagy letöltési ajánlataikhoz irányítsák az internetfelhasználókat. A szerzői jogi védelem alatt álló tartalmak fájlmegosztása mindenütt elérhetővé vált, részben mert a digitális tartalmak törvényes kínálatának fejlesztése nem tudott lépést tartani az igényekkel, különösen határokon átnyúlóan, és mindez számos törvénytisztelő polgárt vett rá arra, hogy védett tartalom illegális feltöltése és terjesztése formájában tömegesen sértse meg a szerzői és szomszédos jogokat. Számos online oldal

---

[8] 1994. évi megállapodás a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól (TRIPS-megállapodás); A Tanács 94/800/EK határozata (1994. december 22.) a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről, (HL L 336., 1. o.)

[9] Az irányelv 2. cikkének (1) bekezdése.

szolgál tárhelyül vagy segíti elő a védett alkotások online terjesztését a jogtulajdonosok beleegyezése nélkül. Ebben az összefüggésben szükség lehet a meglévő jogi keret korlátainak egyértelmű felmérésére.

3.2. Az irányelv tárgyi hatálya

Az irányelv az európai vagy nemzeti jog által védett, szellemi tulajdonhoz fűződő jogok bármely megsértésére alkalmazandó, és nem tartalmazza az általa lefedett, szellemi tulajdonhoz fűződő jogok meghatározását. Jóllehet ennek a rugalmas megközelítésnek számos előnye van, a „szellemi tulajdonhoz fűződő jogok" fogalmának eltérő értelmezése miatt a tagállamok arra kérték a Bizottságot, hogy tegye közzé azon szellemi tulajdonhoz fűződő jogok minimális jegyzékét, amelyekre szerinte az irányelv kiterjed[10].

Bár a Bizottság közzétette ezt a pontosítást, továbbra is fennáll némi bizonytalanság azt illetően, hogy bizonyos, nemzeti jog által védett jogokra kiterjed-e az irányelv. Ide tartoznak főként a domain nevek, a nemzeti jogok olyan ügyekben, mint az üzleti titkok (köztük a know-how), és a tisztességtelen versenyre vonatkozó nemzeti jog által gyakran szabályozott egyéb cselekmények, például a termékutánzó hamisítás és a törvény határmezsgyéjén folytatott verseny egyéb formái. Úgy tűnik, hogy a helytelen kereskedelmi magatartás ilyen formái terjedőben vannak. Gyakran okoznak kárt a jogtulajdonosoknak, aláássák az innovációt és a fogyasztók számára csak rövid távú előnyt jelentenek. Hasznos lehet további értékelést végezni erről a negatív jelenségről és arról, hogy szükséges-e belefoglalni az irányelvbe a hatálya alá tartozó, szellemi tulajdonhoz fűződő jogok minimális jegyzékét.

3.3. A közvetítő fogalma és az eltiltó határozatok végrehajthatósága

Az irányelv tágan értelmezi a közvetítő fogalmát, amely magában foglal minden közvetítőt, akinek szolgáltatásait *harmadik személy* veszi igénybe a jogtulajdonos szellemi tulajdonhoz fűződő jogának megsértése érdekében. Ez azt jelenti, hogy a jogsértővel közvetlen szerződéses viszonyban vagy kapcsolatban nem álló közvetítők is az irányelvben előírt intézkedések hatálya alá tartoznak.

Mindazonáltal a tagállami bíróságok által megkövetelt bizonyítékok szintje általában elég magas. Ezen túlmenően bizonytalanság marad fenn a közvetítőket és azokat a konkrét intézkedéseket illetően, amelyek velük szemben egy jogsértéshez való hozzájárulás vagy annak elősegítése miatt, felelősségüktől függetlenül alkalmazhatók.

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat feltehetően sértő árukat szállító közvetítők (például fuvarozók, teherszállítók, szállítmányozók) vezető szerepet játszhatnak a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat sértő áruk forgalmazásának ellenőrzésében. Különösen megelőző intézkedések és bejelentés nyomán történő eltávolítási eljárások révén az olyan internetes platformok, mint az online piacok vagy a keresőmotorok szintén fontos szerephez juthatnak a jogsértések számának csökkentésében.

Az internetszolgáltatók szintén kulcsfontosságúak az online környezet működési módja tekintetében. Hozzáférést biztosítanak az internethez és összekötik a mögöttes hálózatokat, tárhelyet adnak a weboldalaknak és szervereknek. Az internetfelhasználók és a jogtulajdonosok közötti közvetítőként gyakran kompromittáló helyzetbe kerülnek ügyfeleik

---

[10] A Bizottság Nyilatkozata a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkéről (2005/295/EK) (HL L 94., 2005.4.13., 37. o.).

által elkövetett törvénysértő cselekmények miatt. Az uniós jog ezért már tartalmaz azon internetszolgáltatók felelősségét korlátozó konkrét rendelkezéseket, amelyeknek szolgáltatásait szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésére használják[11].

A közvetítők ellen hozandó intézkedések közé tartoznak különösen a tájékoztatáshoz való jog, az ideiglenes és óvintézkedések (például ideiglenes határozatok), vagy állandó eltiltó határozatok.

Az irányelv a tagállamokra bízza annak meghatározását, hogy mikor és hogyan lehet eltiltó határozatot kibocsátani egy közvetítő ellen. Ennek a hatékony működéséhez hasznos lehet pontosítani, hogy az eltiltó határozatok nem függhetnek a közvetítő felelősségétől. Az ezt a jelentést kísérő szolgálati munkadokumentumban szereplő megállapításokból kiderül, hogy a jelenleg rendelkezésre álló jogszabályi és nem jogszabályi eszközök nem elég erőteljesek a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok online megsértése elleni eredményes küzdelemhez. Mivel a közvetítők kedvező helyzetükkel hozzájárulhatnak az online jogsértések megelőzéséhez és megszüntetéséhez, a Bizottságnak megvizsgálhatná, hogyan vonhatók be jobban a folyamatba.

3.4. A tájékoztatáshoz való jog és az adatvédelmi törvények közötti egyensúly kérdése

A tájékoztatáshoz való jog arra kötelezi a jogsértőt vagy más személyt, hogy adjon tájékoztatást a jogtulajdonosnak a szellemi tulajdonhoz fűződő jogot sértő áruk eredetéről és terjesztési hálózatáról. E jog tekintetében a fő kihívás az, hogy be kell tartani a magánélet és a személyes adatok védelméről szóló jogszabályokat.

Néhány tagállamban az irányelvben előírt tájékoztatáshoz való jogot a jelek szerint elég korlátozottan alkalmazzák, főként a személyes adatok védelméről és megőrzéséről szóló nemzeti jogszabályok miatt[12]. Ez a kérdés különös figyelmet érdemelhet. A nemzeti jogszabályoknak lehetővé kell tenniük a bíróságok számára a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítéséről szóló uniós jog alkalmazását is. Az Európai Unió Bírósága szerint megfelelő egyensúlyt kell teremteni a szóban forgó különböző jogok között (például az adatvédelemhez való jog és a tulajdonhoz való jog, amely magában foglal szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat is)[13], mivel mind az adatvédelmet/magánéletet, mind a szellemi tulajdon védelmét alapvető jogként ismeri el az Európai Unió Alapjogi Chartája[14].

---

11 Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

12 Példa erre Ausztria és Spanyolország, a 2009. évi Study on Online Copyright Enforcement and Data Protection in Selected Member States (Tanulmány egyes tagállamokban megvalósuló online szerzőijog-érvényesítésről és adatvédelemről, Hunton & Williams, Brussels, http://ec.europa.eu/internal_market/iprenforcement/docs/study-online-enforcement_en.pdf), című tanulmány szerint.

13 A C-275/06. sz., Productores de Música de España (Promusicae) kontra Telefónica de España SAU ügyben 2008. január 29-én hozott ítélet; a C-557/07. sz., LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungschutzrechten GMBH kontra Tele2 Telecommunication GMBH ügyben 2009. február 19-én hozott ítélet.

14 Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke, és 17. cikkének (2) bekezdése (2000/C 364/01), (HL C 364., 2000.12.18., 1. o.).

Az egyik oldalon a személyes adatok védelmére vonatkozó európai jogi keret[15], a másikon a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítése semlegesítik egymást, mivel nincs olyan szabály, hogy a személyes adatok védelméhez való jog általánosságban elsőbbséget élvez a tulajdonhoz való joggal szemben, vagy fordítva. A különböző irányelveket átültető nemzeti jogszabályokat ezért úgy kell megalkotni, hogy egyensúlyt teremthessenek e jogok között minden esetben, amellyel garantálható, hogy a tájékoztatáshoz való jog előírása hatékonyan védje a jogtulajdonost anélkül, hogy veszélyeztetné a személyes adatok védelmével kapcsolatos jogokat. További értékelésre lehet szükség annak megállapításához, hogy a tagállamok jogszabályai és azok alkalmazásának módja mennyire vannak összhangban ezekkel a követelményekkel. Szükség esetén mérlegelni lehet olyan eszközöket is, amelyekkel orvosolni lehet a helyzetet és megfelelő egyensúlyt lehet teremteni a szóban forgó jogok között.

3.5. A kártérítések kompenzáló és elrettentő hatása

Az irányelvben előírt intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek kell lenniük. Jelenleg a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal kapcsolatos ügyekben megítélt kártérítések viszonylag alacsonyak. Csak néhány tagállam számolt be arról, hogy az irányelv végrehajtásából eredően megnövekedett a megítélt kártérítés mértéke.

A jogtulajdonosoktól kapott információk alapján a megítélt kártérítések jelenleg nem bizonyulnak hatékonynak ahhoz, hogy elrettentsék a potenciális jogsértőket jogellenes tevékenységek elkövetésétől. Ez főként azért van így, mert a bíróságok által megítélt kártérítések nem arányosak a jogsértők által elért nyereség szintjével.

A kártérítések fő célja a jogtulajdonosokat abba a helyzetbe hozni, amelyben a jogsértés elmaradása esetén lettek volna. Manapság a jogsértők haszna (jogalap nélküli gazdagodás) gyakran jelentős mértékben magasabbnak tűnik a jogtulajdonost ért kárnál. Ilyen esetekben mérlegelni lehetne, hogy a bíróságoknak hatáskörrel kellene-e rendelkezniük a jogsértő jogalap nélküli gazdagodásával arányos kártérítés megítélésére, még akkor is, ha az meghaladja a jogtulajdonost ért tényleges kárt. Hasonlóképpen lehetséges, hogy a gazdasági következményekért és erkölcsi kárért megítélt kártérítés lehetőségét nagyobb mértékben veszik igénybe.

Ha a jogsértő jogi személy és a jogtulajdonos nem kap kártérítést, mert a jogsértőnek nincsenek eszközei, felszámolták vagy más módon fizetésképtelen, fel lehetne mérni, hogy a jogtulajdonos tud-e kártérítést követelni a cég ügyvezető igazgatójától/igazgatóitól a nemzeti jog keretében, és ha igen, milyen feltételekkel.

3.6. Kiegészítő intézkedések

Amint azt a bizottsági szolgálati munkadokumentum részletesebben felvázolja, szükség lehet a kiegészítő intézkedések fogalmának további pontosítására. Különösen a szellemi tulajdonhoz fűződő jogot sértőnek talált áruknak a kereskedelmi csatornákból való „visszavonását” és „végleges kivonását” a legtöbb nemzeti jogszabály nem különbözteti meg

---

[15] Különösen a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK irányelv (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.) és az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről szóló 2002/58/EK irányelv (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.)

egyértelműen. Egy másik esetleg tisztázandó pont, hogy ezeket az intézkedéseket hogyan kell alkalmazni, ha az áruk már nincsenek a jogsértő birtokában.

Végül a jogsértő áruk megsemmisítésének költségei tekintetében mérlegelni lehetne, hogy hogyan biztosítható az, hogy a bíróság ezeket a költségeket közvetlenül a pervesztes félre terhelhesse.

3.7. Egyéb kérdések

Számos más kérdés is felmerül az irányelv tagállamok általi végrehajtásának elemzése kapcsán, amelyek további uniós szintű megbeszélést érdemelhetnek.

Először, úgy tűnik, hogy a tagállamok ritkán alkalmazták az irányelv opcionális rendelkezéseit (például a leírások elrendelését illetően, amelyek alapján a bírósági hivatalnok beléphet a feltételezett jogsértő helyiségeibe és megvizsgálhatja a helyzetet. Az irányelvnek ezt az opcionális rendelkezését néhány tagállam nem hajtotta végre polgári eljárások vonatkozásában, ezért ez az intézkedés csak büntetőjogi eljárásokban alkalmazható). Még ritkábbak azok az esetek, amikor a tagállamok a 2. cikk (1) bekezdésének megfelelően olyan szabályokat fogadtak el, amelyek kedvezőbbek a jogtulajdonos számára az irányelvben foglaltaknál, . Ennek okait részletesebben meg lehetne vizsgálni. Az „üzletszerűség” követelménye (vagyis az a követelmény, miszerint a jogsértő tevékenységet közvetlen vagy közvetett gazdasági vagy kereskedelmi előny céljából hajtják végre) és a tájékoztatáshoz való jog közötti kapcsolat a tagállami szabályokban szintén további vizsgálatot igényelhet.

Másodszor, értékelni lehetne a határokon átnyúló esetekben a bizonyítékgyűjtés problémáinak kezelésére rendelkezésre álló lehetőségeket, valamint azt, hogy szükséges-e pontosabban meghatározni, hogy mikor tekinthető úgy, hogy a bírósági eljárás egyik fele rendelkezik az információ felett (6. cikk (1) bekezdés). További értékelésre szorulhat az is, hogy a bizalmas információkat érintő ügyekben a bizonyítékgyűjtésre vonatkozó jelenlegi szabályok a gyakorlatban problémát okoznak-e, különösen ideiglenes intézkedések keretében és olyan esetekben, amikor a bizalmasság eltérő nemzeti értelmezései találkoznak.

Végül, fel kellene tárni a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat sértő áruk másodlagos felhasználását érintő harmonizálás hasznosságát és a harmonizáláshoz esetlegesen kapcsolódó problémákat.

4. KÖVETKEZTETÉS

A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértése kiterjedt gazdasági károkat okoz. A szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat sértő termékek jelentős része valóban veszélyezteti a fogyasztók egészségét és biztonságát. A szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megfelelő védelme alapvető az innováció és a kultúra ösztönzéséhez a versenyalapú, gazdasági jólétet eredményező, tudásalapú gazdaságban. A különböző érdekeket gondosan ki kell egyensúlyozni. A Bizottság e célból továbbra is kapcsolatban marad az összes érdekelttel.

Ebből az első értékelésből levont fő következtetés az, hogy az irányelv jelentős és pozitív hatással volt a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmére az európai polgári jogban. Az is nyilvánvalóvá vált azonban, hogy az irányelv megalkotásakor még nem tartották szem előtt az internet által a szellemi tulajdonjogok érvényesítése számára jelentett problémát. Emellett több kérdés is további figyelmet érdemelhet. Ezek között említhető az olyan ideiglenes és óvintézkedések alkalmazása, mint az eltiltó határozatok, a bizonyítékok gyűjtésére és

biztosítására irányuló eljárások (beleértve a tájékoztatáshoz való jog és a magánélet védelme közötti kapcsolatot), a különféle kiegészítő intézkedések jelentésének tisztázása, beleértve a megsemmisítés költségeit, és a kártérítés kiszámítását.

Annak érdekében, hogy a Bizottság az előirányozható jövőbeli intézkedések tekintetében megalapozott döntéseket hozzon, valamint hogy a Bizottság által az ebben a jelentésben említett kérdések kapcsán elindított alapos hatásvizsgálati munkához rendelkezésre álljanak adatok, a Bizottság örömmel fogadja az Európai Parlament, a Miniszterek Tanácsa, a tagállamok, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és az összes egyéb érdekelt e jelentéssel kapcsolatos észrevételeit **2011. március 31**-ig.